

УДК 351.82:352/354:342.9]:004.89(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2025.2.10>

В. П. Саприкін

аспірант кафедри євроінтеграційної політики
Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
<https://orcid.org/0009-0002-3435-9778>

ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВИХ ПРОЦЕСІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

У статті розглядається нормативно-правове регулювання цифрових процесів як основа ефективної цифрової трансформації публічного управління в Україні, що забезпечує законність, прозорість і стабільність цифрових рішень. В умовах повномасштабної війни Україна постійно зіштовхується з унікальними та надзвичайно складними викликами, які поєднують необхідність реагування на кризові обставини з одночасною потребою швидкої інтеграції до європейського цифрового ринку. Будь-які технологічні новації потребують чіткого правового підґрунтя, щоб запобігти ризикам та можливим зловживанням. Це створює виклики для регуляторної сфери, оскільки законодавство повинно встигати адаптуватися до технологічного прогресу, щоб гарантувати їхнє безпечне та ефективне використання. Важливу роль у цьому відіграє Міністерство цифрової трансформації України, яке активно впроваджує електронні публічні послуги та працює над автоматизацією адміністративних процесів.

Відзначається також, що існуюча велика кількість нормативно-правових актів, що регулюють цифрову трансформацію, може створювати ефект надмірної формалізації, що ускладнює їх застосування та ефективне виконання. Однак, не дивлячись на це, використання новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту, наразі залишається недостатньо врегульованим у правовому полі. Проаналізовано, яке важливе значення у процесі цифровізації має адаптація нормативно-правової бази до стандартів Європейського Союзу. Впровадження цифрових технологій повинно відповідати стандартам GDPR, забезпечуючи конфіденційність, безпеку та рівний доступ до послуг. А досягнення цих цілей вимагає вдосконалення нормативно-правового регулювання, впровадження багаторівневих механізмів кібербезпеки та розробки інклюзивних політик.

Обґрунтовано, що законодавче закріплення та стандартизація цифрових термінів є ключовими для успішної цифрової трансформації публічного управління в Україні. А створення єдиної цифрової платформи нормативних актів, а також їхня кодифікація чи консолідація сприятимуть узгодженості, доступності та ефективному застосуванню законодавства. Це мінімізує правові колізії, забезпечить єдине трактування норм і покращить комунікацію як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Ключові слова: цифровізація, цифрова трансформація, цифрові публічні послуги, цифрові процеси, нормативно-правове регулювання, електронне урядування, публічне управління.

Постановка проблеми. Цифровізація публічних послуг в Україні є складним і тривалим процесом, метою якого є підвищення якості життя громадян та забезпечення прозорості в управлінні. Важливою складовою цього процесу є дослідження правового контексту, міжнародних практик та законодавчого регулювання, яке включає як національні, так і міжнародні правові норми. Будь-яке цифрове рішення,

яким би інноваційним та корисним воно не було, повинно мати чітке нормативне підґрунтя, яке забезпечить його законність, прозорість і стабільність у використанні. Без відповідних правових основ технології можуть стати причиною непорозумінь, ризиків і навіть зловживань. Тому важливо, щоб цифрові інструменти не тільки відповідали сучасним вимогам, але й діяли в рамках чітко визначених правових норм, що

забезпечує їх ефективне і безпечне впровадження в суспільство.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій у сфері цифрових процесів у публічному управлінні свідчить про активний науковий інтерес до цієї тематики. У працях авторів розглядаються питання правових засад електронного урядування, кібербезпеки та захисту персональних даних (С. Шармін, Р. Х. Клаудхарі), штучного інтелекту (Л. Касьяненко, В. Шаркова, В. Петрук, Н. Смуха, А. Корделла, Ф. Гуалді). А також акцентується увага на важливості вдосконалення цифрового законодавства України в контексті євроінтеграції (В. Рядінська, Ю. Акулов, О. Кожухар). Однак, ціла низка питань, пов'язаних з особливостями нормативно-правового регулювання цифрових процесів публічного управління в Україні потребують ретельнішого вивчення.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є дослідження нормативно-правового регулювання цифрових процесів у публічному управлінні України, оцінка його ефективності та визначення напрямів вдосконалення для забезпечення цифрового розвитку публічного управління.

Виклад основного матеріалу. Нормативно-правове регулювання цифрових процесів публічного управління в Україні є важливою складовою реалізації державної політики, забезпечуючи її правову обґрунтованість і чіткість регулювання в умовах цифрової трансформації. Ці особливості охоплюють такі елементи, як узгодженість та комплексність законодавчої бази, відповідність міжнародним стандартам, ефективність механізмів правозастосування, а також наявність інструментів для захисту прав усіх зацікавлених сторін.

Відповідно до Національної економічної стратегії на період до 2030 року, одним із ключових орієнтирів, принципів та цінностей нашої держави є ефективна цифрова сервісна держава та компактні державні інститути (розвиток цифрової економіки як одного із драйверів економічного зростання України). А візією на пряму є цифрові технології, що складають основу добробуту України; світ, де створюються наші нові можливості та сфера, що визначає суть трансформацій у країні для кращого життя, роботи, творчості і навчання [15].

Також, варто виокремити основного драйвера цифрової трансформації в Україні – Міністерство

цифрової трансформації, однією з головних цілей якого є повна цифровізація державних послуг. Для її досягнення і було створено портал «Дія» та розроблено концепцію «Держава у смартфоні». Ця концепція стала основою мобільного застосунку для зручного доступу до державних послуг, зокрема цифрових документів, сплати податків, реєстрації бізнесу, заміни документів, отримання ліцензій, подачі заявок на гранти тощо.

Звісно, що всі цифрові нововведення не могли бути реалізовані без відповідних нормативно-правових актів, ключовим з яких стала Постанова Кабінету Міністрів України «Питання Єдиного державного веб-порталу електронних послуг та Реєстру адміністративних послуг». Адже саме тут було визначено мету веб-порталу, основні завдання, функціональні можливості, суб'єктів, зміст розміщеної інформації, порядок її внесення, порядок ведення Реєстру адміністративних послуг, а також інші питання щодо функціонування Порталу Дія [7].

Завдяки таким нововведенням, Україна стала першою державою у світі, де електронні паспорти набули такої ж юридичної сили, як і їхні фізичні аналоги [22]. Так, в Україні цифрові паспорти в мобільному застосунку «Дія» були запущені ще у 2020 році, проте спочатку їх використання відбувалося в межах експериментального проєкту [17]. І лише згодом були ухвалені закони «Про внесення змін до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України» [10] та «Про затвердження Порядку формування та перевірки е-паспорта і е-паспорта для виїзду за кордон, їх електронних копій», що зрівняв цифрові документи з паперовими та пластиковими, надавши їм повну юридичну силу [16]. Відтак, можемо констатувати, що впровадження цифрових паспортів в Україні випередило законодавче врегулювання їх використання.

Цікавим кейсом стала поява еДокумента, який став доступним на початку повномасштабного вторгнення. Постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2022 року № 248 затвердила «Порядок застосування еДокумента в період дії воєнного стану», що і визначали правила використання електронних документів під час надзвичайної ситуації в країні [2]. Цей документ став ключовим, який забезпечив громадянам можливість використовувати електронні паспорти та інші документи

у мобільному форматі під час воєнного стану. Постанова підтвердила важливість цифрових рішень для стабільності країни. І що надзвичайно важливо було дотримано всіх необхідних юридичних процедур, навіть в умовах повномасштабної війни.

Також важливою складовою цифрових процесів публічного управління є цифрові публічні послуги [23], кожен аспект яких регулюється відповідними нормативно-правовими актами:

- **Електронні послуги**, що включають розробку сервісів, які дозволяють громадянам та бізнесу виконувати різні дії в онлайн-форматі. До таких послуг належать подання електронних декларацій, заяв та звернень, сплата податків і зборів, отримання дозволів і ліцензій та інші подібні послуги.

- **Електронна ідентифікація**, яка дозволяє громадянам та бізнесу легко та безпечно отримувати доступ до електронних послуг, підписувати документи та здійснювати онлайн-операції, забезпечуючи зростання безпеки та надійності процесів. Ця та вищезазначена сфери регулюються, серед іншого Законом України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», який встановлює правові засади надання електронних послуг та використання електронних підписів [13].

- **Принцип «єдиного вікна»**, який дозволяє громадянам та бізнесу звертатись до одного державного органу для отримання різних послуг, уникнення зайвих бюрократичних перешкод та прискорення виконання процедур. Цей принцип впроваджується через різні нормативно-правові акти, зокрема, через постанови Кабінету Міністрів України та, наприклад, указ Президента України «Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг», який передбачає визначення та впровадження єдиних вимог до надання публічних послуг, спрощення процедур їх отримання та забезпечення доступності через центри надання адміністративних послуг [11].

- **Відкриті дані**, доступ до яких стимулює розвиток інновацій та сприяє активній участі громадськості у прийнятті рішень. Доступ до відкритих даних державного сектору забезпечується Законом України «Про доступ до публічної інформації», який визначає порядок оприлюднення та доступу до публічної інформації, включаючи відкриті дані [12].

- **Електронне урядування**, яке передбачає застосування інформаційних технологій

у роботі урядових органів, допомагає збільшити ефективність управління та прийняття рішень, знизити бюрократію і спростити комунікацію між різними рівнями влади. Ця сфера регулюється низкою нормативно-правових актів, включаючи Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг», який встановлює правові засади використання електронних документів у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування [14].

Також не менш важливим кроком стало прийняття урядом Концепції розвитку цифрових компетенцій, метою якої є визначення пріоритетних напрямів і основних завдань з питань розвитку цифрових навичок та цифрових компетенцій, підвищення рівня цифрової грамотності населення, зокрема працездатних осіб, громадян похилого віку, малозабезпечених сімей, осіб з інвалідністю, інших вразливих груп населення, в умовах розвитку цифрової економіки та цифрового суспільства [18].

Попри значний прогрес України в правовому регулюванні впровадження цифрових технологій у діяльність органів публічного управління, процес інтеграції все ще триває, демонструючи системність і орієнтацію на європейські стандарти, відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС.

На думку дослідниці В. Рядінської, європейська стратегія цифрового єдиного ринку (DSMS) стала основою для подальшого розвитку цифровізації у сфері публічного управління в ЄС [27] і сприяла, зокрема, ухваленню програми «Цифрова Європа 2021–2027», яка була зосереджена на розвитку цифрової інфраструктури, технологій, підтримці електронного уряду та цифровізації діяльності органів публічної адміністрації. Прийняття цієї програми зумовило схвалення Європейським Парламентом та Радою Європи низки нормативно-правових актів, спрямованих на цифрову трансформацію публічного управління на наднаціональному рівні. Адже законодавство ЄС має забезпечити єдині стандарти захисту персональних даних, відповідність кібербезпеці, доступність державних послуг через єдиний портал, взаємне визнання цифрових ідентифікаторів, доступність веб-сайтів та мобільних застосунків для всіх громадян, розвиток Інтернету речей, зміну провайдерів без втрати доступу до сервісів, та стимулювати використання відкритих даних у публічному управлінні [20]. Також впровадження цифрових технологій має гарантувати конфіденційність, безпеку та рівний доступ до

послуг, відповідно до стандартів GDPR, з особливим акцентом на кібербезпеку та цифрову інклюзію. Для цього необхідно розвивати правові гарантії, впроваджувати багаторівневі протоколи безпеки та створювати інклюзивні політики, які забезпечать рівні можливості для всіх громадян [25].

Окремо постає питання з правовим регулюванням штучного інтелекту. Обговорення регулювання технологій, зокрема роботів та ШІ, переходить від теорії до практики зі зміною акценту від рекомендацій та етичних норм до прийняття конкретних правових норм. Одним з таких є Акт про ШІ, прийнятий у березні 2024 року в Європейському Союзі [5].

Також дослідник О. Кожухар підкреслює важливість узгодження національного законодавства з європейськими стандартами, зокрема у сфері захисту персональних даних. Це підкреслює важливість аналізу досвіду ЄС, особливо генези правового регулювання, від техноетики до регулювання систем ШІ [5]. Для прикладу, однією з головних перешкод для розвитку ШІ у світі залишається правова невизначеність щодо авторського права при навчанні моделей. Так, уряд Великої Британії проводить консультації для врегулювання цього питання, що має забезпечити правову визначеність для користувачів та розробників. Очікується, що судові процеси у Великій Британії та інших країнах у 2025 році дадуть додаткові роз'яснення щодо прав ШІ та інтелектуальної власності [28].

В Україні впровадження технологій ШІ зіштовхується з недостатнім правовим регулюванням. При цьому, як зазначає юристка А. Клян, Україна вже «заклала перший камінь» в розвиток та регулювання штучного інтелекту, адже розпорядженням Кабінету Міністрів України була затверджена Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні [4]. А законом України «Про авторське право і суміжні права» було істотно оновлено термінологію та правові механізми, пов'язані з використанням систем ШІ [9]. Інтеграція штучного інтелекту в державні проекти вже є пріоритетом Мінцифри для підвищення ефективності публічних послуг, зокрема через автоматизацію процесів, зменшення бюрократії та корупції. Прикладом успішного використання ШІ є чатбот «Наталка» та розробка AI-помічника в «Дії», який спрощує взаємодію громадян з державними сервісами [6]. Вже в листопаді 2024 року були розроблені Рекомендації щодо відповідального використання

ШІ, що охоплюють питання інтелектуальної власності та запобігання порушенням прав третіх осіб, з урахуванням потенційних негативних наслідків [19]. А у березні 2025 року були опубліковані Поради з відповідального використання ШІ публічними службовцями, що є частиною дорожньої карти з регулювання ШІ в Україні. Поради містять системний підхід до впровадження та використання ШІ в професійній діяльності публічних службовців [8].

Використання ШІ вимагає чіткої регламентації прав і відповідальності, проте межа між відповідальністю розробника та користувача залишається неясною. Для цього необхідно встановити причинно-наслідковий зв'язок і створити належне законодавче забезпечення та захист прав людини [3]. Досить цікавою є думка дослідниці Н. Смуха, яка у праці "From a 'race to AI' to a 'race to AI regulation': regulatory competition for artificial intelligence" наголосила, що у деяких випадках системи ШІ перевершують людські можливості, а взаємозв'язок інноваційних технологій з правом є важливим основоположним фактором, який часто не береться до уваги [26]. Дослідники, зокрема А. Корделла та Ф. Гуалді, вважають, що регулювання генеративного ШІ має балансувати між нормативними вимогами та розкриттям його потенціалу, зосереджуючись на точності даних, етичності та безпеці. Нормативні акти повинні вимагати створення механізмів для моніторингу, видалення та перегляду даних відповідно до стандартів [24].

Проаналізувавши відкриті джерела органів публічного управління, можна стверджувати, що існує велика кількість як вже прийнятих нормативно-правових актів, так і проєктів документів, що регулюють цифрову трансформацію. Але чи сприяє така велика їх кількість ефективному правовому регулюванню або тільки призводить до надмірної формалізації та ускладнює процеси?

Погоджуючись із дослідником Ю. Акуловим, можна зазначити, що належним чином організоване законодавство може забезпечити правову визначеність, враховувати специфічні аспекти цифрової трансформації та відповідати складним соціально-економічним викликам. Однак без узгодженості та оптимізації нормативна база може спричинити бюрократичні перепони, дублювання норм та зниження ефективності правозастосування. Оптимальним підходом видається баланс між детальністю

регулювання та його доступністю, що дозволить досягти комплексного управління без надмірної складності [1].

На нашу думку, важливим видається насамперед закріпити законодавчо усі цифрові терміни, що пов'язані з публічним управлінням і які точно відображатимуть сутність усіх концепцій [21]. А також знайти ефективний підхід для спрощення існуючої нормативно-правової бази, зокрема застосувавши кодифікацію або консолідацію в якості засобу впорядкування та реформування законодавства з питань цифрової трансформації.

Висновки і пропозиції. Правовий аспект впровадження нових цифрових технологій у сфері публічного управління є фундаментальним для забезпечення їх ефективного функціонування, дотримання принципів законності та захисту прав громадян. Україна знаходиться в унікальних і надзвичайно складних умовах у зв'язку з повномасштабною війною і викликами пов'язаних з нею з одного боку та необхідністю швидкої інтеграції до європейського цифрового ринку з іншого. Кейс з цифровими паспортами демонструє, що цифровізація в Україні розвивається швидше, ніж нормотворчий процес. Інновації з'являються та впроваджуються оперативно, проте їх правове закріплення потребує часу. Це і створює виклики у сфері регулювання, оскільки законодавча база має встигати адаптуватися до технологічних змін, щоб забезпечити їх ефективне та безпечне використання.

Це вимагає створення належної нормативно-правової бази, яка регулює цифрові процеси в управлінській діяльності, включно з електронним документообігом, використанням цифрових підписів, кібербезпеки та, особливо, штучного інтелекту.

Нормативне врегулювання та стандартизація визначень є основоположними кроками для успішної цифрової трансформації публічного управління в Україні. Інтеграція всіх нормативних актів в єдину цифрову платформу та кодифікація або консолідація законодавства можуть значно спростити нормативно-правову базу, забезпечуючи зручність доступу, узгодженість і ефективне застосування нормативно-правових актів. Це дозволить уникнути непорозумінь та конфліктів між учасниками процесу, допоможе забезпечити однакове розуміння та сприятиме ефективній комунікації у міжнародному та національному контекстах.

Список використаної літератури:

1. Акулов Ю. В., Правове регулювання цифрової трансформації в Україні: інституційно-технологічні критерії ефективності в умовах європейської інтеграції. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: право*. 2025. Т. 3, № 86. С. 209–214. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.3.31> (дата звернення: 25.03.2025).
2. Деякі питання застосування «Документа в період дії воєнного стану»: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.2022 № 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/248-2022-p#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
3. Касьяненко Л. М., Шаркова В. С., Петрук В. П. Правове регулювання штучного інтелекту у фінансовому секторі України. *Ірпінський юридичний часопис*. 2024. № 2 (15). С. 144–153. DOI: [https://doi.org/10.33244/2617-4154-2\(15\)-2024-144-153](https://doi.org/10.33244/2617-4154-2(15)-2024-144-153) (дата звернення: 25.03.2025).
4. Клян А. Правове регулювання штучного інтелекту в Україні та світі. *GOLAW*. URL: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/pravove-regulyuvannya-shtuchnogo-intelektu-v-ukrayini-ta-sviti/> (дата звернення: 25.03.2025).
5. Кожухар О. Г. Правове регулювання систем штучного інтелекту в ЄС: передумови, сучасний стан та перспективи. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2024. Т. 13. С. 65–73. DOI: <https://doi.org/10.18523/2617-2607.2024.13.65-73> (дата звернення: 25.03.2025).
6. Міністерство цифрової трансформації України. Святкуємо день народження «Дії»: 5 років цифрових змін. 2024. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/svyatkuemo-den-narodzhennya-dii-5-rokiv-tsifrovikh-zmin> (дата звернення: 25.03.2025).
7. Питання Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та Реєстру адміністративних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1137-2019-p#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
8. Поради з відповідального використання штучного інтелекту публічними службовцями. URL: https://rada.info/upload/users_files/04346480/825906934ab104cfb2045bb560849d61.pdf?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR3S05os8TUAXHuNWTIBkY6L_kc0l8pzVsg2cXhcjoWpw015i9DFefAXgkY_aem_lj2fALCtLF2TS2xHhUzmrQ (дата звернення: 25.03.2025).
9. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
10. Про внесення змін до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство

- України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» : Закон України від 30.03.2021 № 1368-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1368-20#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
11. Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг : Указ Президента України від 04.09.2019 № 647/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/647/2019#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
12. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
13. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
14. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
15. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-п#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
16. Про затвердження Порядку формування та перевірки е-паспорта і е-паспорта для виїзду за кордон, їх електронних копій : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.2021 № 911. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2021-п#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
17. Про реалізацію експериментального проекту щодо застосування відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України у формі картки, та відображення в електронному вигляді інформації, що міститься у паспорті громадянина України для виїзду за кордон : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2020 № 278. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/278-2020-п#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
18. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-р#Text> (дата звернення: 25.03.2025).
19. Рекомендації щодо відповідального використання ШІ: питання права інтелектуальної власності URL: <https://me.gov.ua/view/2d134af9-482d-458b-a43d-67b36742ce95> (дата звернення: 25.03.2025).
20. Рядінська, В. Правове регулювання цифровізації публічного управління в Європейському Союзі. *Академічні візії*. № 39. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14869566> (дата звернення: 25.03.2025).
21. Саприкін В. П. Оцифровування, цифровізація та цифрова трансформація публічного управління в Україні. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління*. 2024. Т. 19, № 1. С. 116–121. DOI: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2024/19-19/22> (дата звернення: 25.03.2025).
22. Федоров М. А. Україна – перша держава світу, в якій цифрові паспорти у смартфоні стали повними юридичними аналогами звичайних документів. *Міністерство цифрової трансформації України*. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/mikhaylo-fedorov-ukraina-persha-derzhava-svitu-v-yakiy-tsifrovi-pasporti-u-smartfoni-stali-povnimi-yuridichnimi-analogami-zvichaynikh-dokumentiv> (дата звернення: 25.03.2025).
23. Цифрові адміністративні послуги в Україні: методичний посібник. *Центр медіареформ*. 2023. URL: <https://uastrat.com/wp-content/uploads/2024/02/digital-administrative-services-in-ukraine-2023.pdf> (дата звернення: 25.03.2025).
24. Cordella A., Gualdi F. Regulating generative AI: The limits of technology-neutral regulatory frameworks. Insights from Italy's intervention on ChatGPT. *Government Information Quarterly*. 2024. Vol. 41. No. 4. P. 101982. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.giq.2024.101982> (date of access: 25.03.2025).
25. Shabnam Sharmin, Rakibul Hasan Chowdhury. Digital transformation in governance: the impact of e-governance on public administration and transparency. *Journal of Computer Science and Technology Studies*. 2025. Vol. 7. No. 1. P. 362–379. DOI: <https://doi.org/10.32996/jcsts.2025.7.1.27> (date of access: 25.03.2025).
26. Smuha N. A. From a 'race to AI' to a 'race to AI regulation': regulatory competition for artificial intelligence. *Law, Innovation and Technology*. 2021. Vol. 13. No. 1. P. 57–84. DOI: <https://doi.org/10.1080/17579961.2021.1898300> (date of access: 25.03.2025).
27. The EU's Digital Services Act. *European Commission*. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/digital-services-act_en (date of access: 25.03.2025).
28. The world of tech and digital in 2025: a legal and regulatory perspective. *Walker Morris*. URL: <https://www.walkermorris.co.uk/comment-opinion/the-world-of-tech-and-digital-in-2025-a-legal-and-regulatory-perspective/> (date of access: 25.03.2025).

Saprykin V. P. Features of the legal regulation of digital processes in public administration in Ukraine

The article examines the legal regulation of digital processes as a basis for effective digital transformation of public administration in Ukraine, ensuring the legality, transparency, and stability of digital solutions. In the context of a full-scale war, Ukraine continues to face unique and extremely complex challenges, combining the need to respond to crisis circumstances with the need for rapid integration into the European digital market. Any technological innovation requires a clear legal framework to prevent risks and possible abuses. This poses challenges for the regulatory sphere, as legislation must keep pace with technological advances to ensure their safe and efficient use. The Ministry of Digital Transformation of Ukraine plays an important role in this, actively implementing e-government and working to automate administrative processes.

It is also noted that the existing large number of regulations governing digital transformation can create the effect of excessive formalization, which complicates their application and effective implementation. However, despite this, the use of the latest technologies, in particular artificial intelligence, is still insufficiently regulated in the legal field. The article analyzes the importance of adapting the legal framework to the standards of the European Union in the process of digitalization. The introduction of digital technologies must comply with GDPR standards, ensuring privacy, security, and equal access to services. Achieving these goals requires improving regulatory frameworks, implementing multi-level cybersecurity mechanisms, and developing inclusive policies.

It is substantiated that legislative consolidation and standardization of digital terms are key to the successful digital transformation of public administration in Ukraine. And the creation of a single digital platform of regulations, as well as their codification or consolidation, will promote consistency, accessibility, and effective application of legislation. This will minimize legal conflicts, ensure consistent interpretation of standards, and improve communication at both the national and international levels.

Key words: digitalization, digital transformation, digital public services, digital processes, legal regulation, e-government, public administration.